

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

07 Ekim 2016

Sayı: 220

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

**Siyasi kriz,
ekonomik krizle derinleşiyor
Baskı politikaları, tedbir,
hakkını arayacak herkesi gözdağıdır!**

Meclis açılır açılmaz, aldığı ilk karar, Suriye'de ve Irak'ta savaşı sürdürmek oldu. Elbette buna OHAL'in uzatılması eklendi. Burjuva düzeninin sözde "demokrasi" merkezi, işte böyle çalışıyor!

Erdoğan başta olmak üzere siyasetçiler, önce "milletin iradesi" sonra "Yenikapı ruhu" diyerek, kendi aralarındaki reketi bir yana bırakıp milletin üstünde irade kuruyor. Bir avuç insan karar alıyor, siyasi sisteme sadece onaylamak düşünüyor.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

AKP, iktidara geldiğinde "seçilmişleri" öne çıkarmak için MGK'yı dönüştürmek, etkisini zayıflatmaktan bahsediyordu. Şimdi MGK, kendi hakimiyetlerinde olduğu için orada alınan kararlar, yeniden çok önemli sayılıyor.

Askeri darbe başarısız oldu ama darbeciler iktidarda gibi darbe kuralları geçerli. Tıpkı 12 Eylül darbesi döneminde olduğu gibi her gün öldürülen PKK'lı ve yakalanan FETÖ'cülerin listesi duyuruluyor. Yaptıkları akıl almaz "ihaneler" anlatılıyor. Yüz bini aşkın çalışan, sadece kamudan işten atıldı ya da uzaklaştırıldı. Özel sektördekiilerin adı bile yok. Muhafız tüm medye susturuldu. Kürt illerinde askeri operasyonlar can almaya devam ediyor.

Erdoğan ve AKP yöneticileri, kimin FETÖ'cü olduğunu çok iyi biliyor. Çünkü onları mevkilerine kendileri getirdi. Şimdi hiç birine güvenmedikleri için uzak, yakın herkesi tasfiye etmek istiyorlar. Bu yapılırken de kamu emekçilerinin mevcut hakları yok ediliyor. AKP, tıpkı Gülençiler gibi kendine bağlı memur kadrosu yerleştiriyor. Ancak güvencesiz, haklardan yoksun ve düşük ücretle. Bunun yaygınlaşması hem kamu emekçilerinin hem de tüm işçi sınıfının işgüvencesini yok edecek. Patronlar, ilk fırsatta, "memurlar bile sözleşmeli" diyerek, işgüvencesini yok sayacak.

Suriye'de sürdürülen savaşın artan maliyeti, Kürt illerindeki operasyonların masrafları, sonuçta işçi sınıfına kesilecek. İşçi sınıfı, bu bedeli ödememek için harekete geçtiğinde mücadele etmek için hiç bir imkan bırakılmadığını görecektir. Her mücadelede OHAL kanunları, baskı, vatan, millet, ihanet, lafları öne sürülecek. Tek imkan, fabrikalar temelinde birlik olup üretimden gelen gücü kullanmak. İşte bunu emekçilerin elinden almaları mümkün değil.

Tüm bunlar geçmişte yaşandı, eğer işçi sınıfı bugün FETÖ, PKK bahanesiyle haklarının alınmasına tepki göstermezse gelecekte de yaşanacak. Bugün "millet, devlet" adına yapılanlar, emekçileri, halkları bölüyor, düşmanlık yaratıyor. Bir çok emekçi, milliyetçi düygularla ileri sürülen gerekçeyi haklı buluyor, sabır gösteriyor. Oysa Erdoğan'ın savunduğu "devletten" yararlandığı olanaklar, Kılıçdaroğlu'nunkiler ile fabrikada çalışan işçinin, yeraltında madende kazma sallayan madencinin "devletten" yararlandıkları arasında dağlar var. Zengini, güçlüyü, patronu seven, yanında duran devlet için yoksullar, işçiler can veriyor, zorluklara katlanıyor, bedel ödüyor!

Tüm birlik laflarına emekçiler kanmamalı. Yaşadığımız tüm zorlukların sebebi bu hükümet ve düzendir. Emekçiler, oy istediğinde AKP'ye verdi, bir çok insan düzen için can verdi ve sonuçta yine aynı şeyler isteniyor. Burjuvazinin düzeni, yeterince sınıandı, artık emekçilerin düzeni gerekli. (06.10.16)

Emekçinin Gündemi

Krizin adı yok ama kendisi var!

OHAL fırsatıyla, bir yanda müthiş bir baskı ve işten atma uygulanırken diğer yanda geçim derdiyle bunalmış kitlelere havuç uzatıldı.

Bu hafta tekrar hızlanan operasyonlar nedeniyle, işinden edilen kamu çalışanı ve işçi sıvısı tırmanıyor. Bu insanlar, tam bir yoksulluğa itiliyor. Ancak uzun süredir, geçim derdiyle, işsizlikle boğuşan kitlelerin, gözü boyandı.

Hükümetin “af” diye uygulamaya koyduğu düzenleme, aslında bankalara, borçlularını daha fazla ama daha uzun sürede soymalarına izin veriyor.

Açıklanan hedef ise ekonominin canlanması için tüketimi arttırmak. Birkaç ay önce aynı kitleler, “borçla harcadıkları” gerekçesiyle aşağılanıyor, tüketime kısılması için kredi kartı kullanımına kısıtlama getirilmişti. Ondan öncesinde de tüketimi teşvik için “al ver, ekonomiye can ver” reklam kampanyası vardı.

Birkaç on milyar dolar için on binlerce insan, bir o yöne bir bu yöne döndürülüyor.

Sözde “af” düzenlemesine göre kredi kartına 10 bin lira borç, 6 yılda 17 bin lira geri ödenecek. 10 bin lira kredi borcu ise 14 bin lira geri ödenecek. Bu yolla kitleler, bir dahaki daha büyük borç batağına kadar, yeniden tüketime yönlendiriliyor.

Erdoğan, bankalara faizleri indirmeleri için esip

gürlüyor. Hükümet, kılını kıpırdatmayan bankalara borçlu kitlelerin sırtından vurgun olanağı vererek bunu yaptırmaya uğraşılıyor.

Ekonomi, geçtiğimiz yıl %3 büyüdü, bu yıl için tahminler iki kez geriye çekilip %3 civarına alındı. Başbakan, durmadan ekonomik paket, plan açıklıyor, geçen sene bu yıl iyi geçecek denmişti şimdi gelecek yıl, iyi olacak deniyor.

Ekonomik ve siyasi durumun hiç iyi olmadığı,

Tüm düzenlemeler, patronların kâr düzeni için yapılıyor. Yetmiyor, üstüne veriliyor. Yine de yetmiyor, işçilerin cebine giden para kesiliyor. Patronlar, aynı işi daha az işçiyle, daha düşük ücretle yaptırıyor.

OHAL'de işçilerin yapacağı her şey yasak ama otomotiv ve orduya araç üreten BMC'den 310 işçinin işten çıkarılması serbest. Üstelik çıkarılan işçilere gerekçe olarak “küçülme” söylenirken, üretimde hiç azalma yok.

Patronların kâr hırsı nedeniyle ve de el konan işyerlerinde işçi çıkarılması artıyor. Bu durum işsizliği yeniden yükseltti.

İşsizliğin boyutlarını Adıyaman'da gördük. Okullarda 8.5 aylık temizlikçilik için 5 bini aşkın insan başvuru yaptı. Belki 3 milyonu aşkın insan ekimdeki

KPSS sınavına girmek için başvurdu.

Siyasiler ve sermayenin sözcüleri “kriz” kelimesini ağızlarına almıyor. Çünkü bir süredir düzenlerinin derdindeler. Üstelik, patronlar kriz diye feryat etmeden istedikleri düzenlemeleri hükümet yapıyor. Ancak bu idare etme durumu ne kadar sürer bilinmez. Çünkü kitlelerin cebine giren parayı son kuruşuna kadar almayı düzenleyebildikleri gibi ekonominin yönetimini düzenleyemiyorlar. (06.10.2016)

ekonomiye daha fazla hakim olan mali sermaye çok iyi biliyor. Bu nedenle tüm siyasi çabalara, %63 büyümelerine, ekonomik yaptırım tehditlerine rağmen bankalar, bildiğini okuyor. Çünkü tüm ekonominin kendilerine muhtaç olduğunu biliyor. Üstelik, dev inşaatlar, çatışmaların masraflarıyla kamu kasalarını tüketen iktidarın, paraya muhtaç olduğu açık. Dövizin yükselişinin bir nedeni de dışarıdan gelen paraya duyulan ihtiyacın artması.

Turizm'de derinleşen kriz ve patlayan sınıfsal öfke

Erdoğan rejiminin içerde ve dışarıda yürüttüğü savaş politikası, siyasal krizle birlikte intihar saldırıları, turizm sektöründe tarihi bir krize neden oldu.

Turizmin başkenti Antalya'da bu sezon otellerin %30'u açılış dahi yapamadı. Krizin bedelini yine turizm işçileri ödüyor. Patronlar için teşvik, vergi affı, İş-Kur aracılığıyla düşük maliyetli kalifiye işçi dahil olmak üzere birçok uygulama var. Normalde dahi 12 ay iş bulamayan turizm işçileri için bu yıl, sezon başlamadan bitti. Birçok kentte, işçiler maaş alamadı, SSK gibi sosyal haklardan mahrum bırakıldı. Sektör krizi, turizm işçilerinin aleyhine derinleşiyor ama öte yandan işçilerin fiili mücadele dinamiklerini yeşertiyor.

Bodrum'da bir otelde birikmiş maaşlarını alamayan ve muhatap bulamayan işçilerin

oteli işgali, diğer işçilere örnek olacak bir mücadele.

Oteli işgal edip kapılarını kapatan işçiler, oteli kullanmaya başladı. Bunun üzerine turistler, oteli boşalttı. Otel kapılarına barikatlar kuruldu. Restoranta giren işçiler, müzik eşliğinde havuza girdi, yetkililer gelene kadar tüm imkanları kullanacaklarını belirttiler. İşçilerin bir kısmı alacaklarına karşılık otelin değerli eşyalarına el koyarak, birikmiş maaşlarını istedi. Bu işgal, kendiliğinden bir öfke patlamasının örgütlü eyleme dönüşmüş haliydi. Turizm işçilerinin mücadele tarihinde pek rastlanmayan bir deneyim.

Hızla derinleşen ekonomik kriz ortamında fabrika ve işyeri işgalleri, işçi mücadelelerinde yaygınlaşma potansiyeli taşıyor. Turizm işkolunda potansiyeli daha yüksek. Patronlar için devletin birçok olanağı seferber edilirken, zaten mevsimlik çalıştırılan ve

bir çok sosyal haktan mahrum çalışan turizm işçileri, devlet eliyle açıkça, işsizlik ve açlığa mahkum edildi. Mücadele dışında hiçbir alternatifi yok.

Turizm işçileri, krizin faturasını ödemek zorunda kalmamak için, mağduriyetlerini giderecek talepler etrafında örgütlenip, devlete adım attırmak zorunda. Sektördeki sendikalara ve sınıf bilinçli öncü işçilere büyük görev düşüyor. İşyeri temelli komiteler kurup örgütlenmek dışında çözüm yok.

TALEPLERİMİZ

Kapatılan otel ve tesisler işçi denetiminde kamulaştırılsın. Turizmdeki krizden mağdur olan işçilere işsizlik maaşı verilsin İş-Kur'un "İşbaşı" eğitimi adı altında kalifiye işçileri stajyer statüsüne sokan uygulama kaldırılınsın. (Patronsuz Dünya Bülteni Sayı:4)

Soma'nın nedeni işgüvencesi sistemi

301 işçinin öldüğü Soma madeni için süren dava, iş güvencesi sisteminin nasıl patronlar yararına düzenlendiğini de göz önüne seriyor.

Öldüğü madeni, kaza öncesinde denetleyen iş başmüfettişi Emin Gümüş, maden şirketinin Projelendirme ve Etüt Müdürünün eniştesi olduğu ortaya çıktı. Katliamın olduğu yıl martta, Gümüş'ün liderliğinde 4 günde tamamlanan denetim "kusursuz" olarak raporlaştırılmıştı. Bir başka şirket yetkilisinin eğitim uzmanı ve iş

güvenliği uzmanlığı belgesi olduğu anlaşıldı. Madende bütün maske ve iş güvenliği eğitimlerini düzenleyen bu kişinin de, olumlu rapor verilmesinde sorumluluğu var.

Bunlar, soruşturulmadı, çünkü işgüvencesi yasası, tüm bu çıkarıcı ilişkilere izin veriyor. Zaten, izin verilmesi de görmezden geliniyor. Üstelik, soruşturulan patron ve sorumlu müdür hakkında takipsizlik kararları verildi, denetçiler içinse bakanlık soruşturma izni vermedi.

Eş, dost, akraba, "temiz" rapor düzenler, müdürler sözde "eğitim" verir. İşçi kıyımı tezgahı, sadece işyerinde değil, kanunuyla, bakanlığıyla, sendikasıyla tamamlanmış. "İşçi sağlığı ve güvenliği" sistemi, sözde çağa ve ihtiyaca uygun olarak "işgüvenliği" sistemi yapıldı. Aslında kastedilen sadece patronların çıkarı idi.

Soma katliamı, işçinin yaşamını, haklarını, sadece yine işçinin kendisinin korumaya mecbur olduğunu çok iyi anlatıyor. (05.10.16)

Fabrikalardan... İşyerlerinden

Gıda

İş kazaları devam ediyor

İşyerinde iki iş kazası oldu. Bu kazalar öyle kendiliğinden değil bizzat patronun daha çok işi daha az işçi ile yaptırarak kârı arttırma sevdasından gerçekleşti.

İlk kaza bir elektrikçi arkadaşın güvenlik tedbirleri alınmamış bölgede tesisat çalışması sırasında portatif merdivenin kayarak düşmesiydi. İşçi azlığı nedeniyle iki kişilik işi tek kişi yaptığından merdiveni tutan bir yardımcı yoktu. Hatta işçi düştüğünde, sağlık birimine haber verecek kimse de yoktu. O nedenle başka bir işçi çıkan sesi merak edip bakmasa orada saatlerce kalabilirdi. Elektrik bölümündeki işçi eksikliği herkesin bildiği bir gerçek. Buna rağmen hala fazlalıktan bahsederek vardiyalarda bir kişi çalıştırılıyor. Sonuçta iş yetişmiyor fakat bunun bir önemi yokmuş gibi gösteriyorlarsa da işi yetiştiremeyen işçi için durum hiç de öyle değil. Bir sürü tehdit kendisini bekliyor.

İkinci kaza daha vahim. Gliserin tesisinde çalışan bir işçinin, temizlik sırasında taşan bir tanktan dökülen sıcak gliserin nedeniyle vücudunun yüzde sekseni yandı. Hemen hastaneye kaldırılan işçi, vücudundaki yanıklar nedeniyle devamlı uyutuluyor ve yanık deri vücudundan soyuluyor. İşçi ve ailesi bayrama böyle girdi. Uzun süre hayati tehlikesi süren işçinin durumu şu an iyi görünüyor. Hiç değilse yaşıyor. Gliserin ve diğer hammadde üretim tesisinde çalışan işçiler, devamlı oradan

oraya sürülüp duruyor ve bu durum her birini olumsuz etkiliyor. Olay üzerine patronlar bölümü gezerek bilgi aldılar. Sonuçta sanki hiçbir suçları yokmuş gibi “biraz daha yavaş ve güvenli çalışın çocuklar” diyerek çekip gittiler.

Bütün bunlar yaşanırken sendikadan ve temsilcilerden bahsetmek isterdik fakat bahsedecek bir şey yok. Çünkü ortalarda görünmüyorlardı.

Önümüzdeki aralıkta sözleşme başlıyor. Ve işçiler olarak bu sözleşmede sadece ücret değil, iş güvenliğinin de ön plana çıkartılarak uygun koşulların sağlanmasının bir karara bağlanması gerekiyor. Artık patronların açgözlülüğünü taşıyamaz duruma geldik. Sadece bir fabrikada değil neredeyse bütün fabrika ve işyerlerinde bu durum var. Hatta tüm dünyada. (Bir işçi)

Bilişim

Beyaz yakalı

Büyük bütçeli ve tanınmış birçok firmaya bilişim alanında entegratör (taşeronun plaza dilindeki karşılığı) olarak destek veren bir firmada çalışıyorum.

Verilen yemek ücreti lokanta fiyatlarına göre çok aşağıda olduğu için genelde ay başlarında yemeğe, dışarı çıkıyoruz. Yemek diyorsak AVM’lerdeki fast foodlardan, nazaran daha ucuz hamburger yiyoruz. Midesi her zaman kaldırmayanlar yemeğini evden getiriyor. Oysa şirket mutfağı yeterli donanımda.

Bazı günler, iş arkadaşları vakit geçirmek için AVM’ye gidiyoruz. Plazalarda çalışan

beyaz yakalıların giyim ve tavırları dikkat çekiyor.

Maddi ve sosyal haklar açısından mavi yakadan bir farkları olmasa da, olmadıkları insanlar gibi davranıyorlar. Neredeyse hepsi müdür maaşlarının dahi yetmediği takım elbiseler giyip, pahalı saatler takıyor. Öğlen yemeklerinde sanki büyük bir keyifmiş gibi hamburger yemelerine rağmen, patronlar gibi yürüyor, müdürler gibi hareket ediyor ve kendileri gibi davranmayanlara hakir bakıyorlar. Yemek sırasında sanki geçim dertleri yokmuş gibi spor salonlarından, kadın-erkeklerden, indirimdeki lüks markalardan söz ediyorlar.

Çoğunun bu şekilde giyinme sebebi şirketlerdeki zorunlulukları. Patron ve yöneticiler, üstüste giyim, tıraş ve bakımlı olmayı zorunlu kılan genel mailler yayınlıyor. Fakat bu şartları yerine getirecek özel giyim, günlük tıraş ve bu gibi ihtiyaçlara ayrı ücret verilmiyor. Günlük hayatında takım giymeyecek, belki tıraş olmayacak, spor salonuna para ödemeyecek insanlar, bu zorunluluklar yüzünden aldığı maaşın çok önemli kısmını yine iş için harcıyor. En basit hesapla bile bir plaza çalışanının bu tür giderleri asgari ücrete denk düşüyor.

Kapitalist sistem bize verdiği her kuruşu tekrar kendisine çevirmenin yolunu çoktan bulmuş. Patronların bu şartlarını yerine getirmek zorunda değiliz. Eğer işin gerekliliği bu ise patronlar yapılan her harcamayı karşılamalı. Eğer bu şekilde giyinmek iş için zorunlu ise bu kıyafetler ve diğer şeyler, tıpkı bir üretim aracı gibi ele alınmalı. (Bir işçi)

Siyasetin Gündemi

Suriye'de savaşa hayır!

Ordunun, Suriye'deki savaşa dahil olması, siyasi ve medya kampanyasıyla destekleniyor. Kürt illerindeki cenazeler öne çıkarılırken, Suriye'de ölen gençlerden çok az söz ediliyor. Öldürülenlerden ise DEAŞ'lı denip geçiliyor.

Erdoğan, Suriye'ye ordunun girişini ve ilerleyişini, sanki ABD'nin ve Rusya'nın itirazlarına rağmen Türkiye'nin güvenliği için yapılmış gibi anlatıyor. Oysa ABD yetkilileri, üç yıldır istediklerini açıkladı. ABD ve batı, kendilerine sorun yaratan Suriye'deki durumu, kendileri için sorun olmayan bir seviyeye indirecek taşeron arıyordu. Önce Rusya, kendi çıkarları da nedeniyle devreye girdi, sonra bölgedeki Kürt örgüt PYD, ABD tarafından kullanıma hazır hale getirildi şimdi de Türk ordusu ihaleyi aldı.

ABD ve batı en başta, şimdi Türkiye'nin desteklediği Özgür Suriye Ordusunu kullanmak istemiş ama sonuç alamamıştı. Çünkü ÖSO'yu oluşturan küçük guruplar, bir yandan kendi içlerinde çarpışıyor ve söz dinlemiyor diğer yandan ABD'den aldıkları eğitim ve silahlarla IŞİD'e katılıyorlardı.

Türk devleti, şimdilik Kürt düşmanlığı temelinde ÖSO'nun bir parçasını denetimi altında tutuyor. Ancak ne kadar sürer, bilinmez.

Erdoğan, emperyalist devletlerin siyasetlerinin neden olduğu Suriye savaşını, yine emperyalizmin çıkarları çerçevesinde çözmek için kan döküyor. Kararlar, esasta ABD ve Rusya arasında alınıyor ama Erdoğan, sanki onlara rağmen iş

görüyormuş gibi konuşuyor ve uygun gördüklerini dayatıyor.

Bunu yapabilmesinin nedeni, Suriye ve IŞİD için bugüne kadar kullanılan güçlerden çok daha büyük bir gücü, NATO'nun ikinci büyük ordusunu harekete geçirebilme olanağına sahip olması. ABD ve Rusya'nın, bir "anlaştık" bir "anlaşamadık" diye zaman kazanarak, belki de işi bitirmesini beklediğini, özellikle göç ve terör saldırıları nedeniyle, petrol ve doğal gaz geçiş yolları tehdit altındayken kendisine mecbur kaldığını biliyor.

Böylece bir yandan 15 Temmuz'da, neredeyse elinden kayıp giden ordunun denetimini yeniden eline alırken diğer yandan generalleri her dönem geçer akçe olan Kürt düşmanlığı yoluna sürmüştü.

Erdoğan ile ABD arasındaki işbirliği ne kadar sürer bilinmez. Ancak işbirliği bittiğinde eğer Erdoğan, başına buyruk davranmaya devam ederse sadece kendisi için değil, herkes için ağır sonuçları olabilir.

ABD tarafından iktidardan düşürülüp asılan Saddam, ABD için 8 yıl boyunca komşusu İran ile savaşmıştı. Ancak savaşın getirdiği yıkımın karşılığını almak için başına buyruk davranınca sadece o değil, tüm Irak halkı, ABD tarafından hala süren korkunç duruma sürüklendi.

Libya'nın eski diktatörü Kaddafi de saraylarda ağırlandı ama saklandığı sığınakta öldürüldü. Libya, paramparça, kitleler, acı içinde.

Gerçi Erdoğan kıvırmasını çok iyi biliyor: İleri

demokrasiden OHAL'e, dostum Esad'tan düşmanım Esad'e, İsrail ile plajlarda çocuk öldürmeyi iyi bilirsinizden 20 milyon dolarlık anlaşmaya, Rusya ile gene düşürürüzden özür dilemeye, hızla geçti. Tıpkı "açık kapı" siyasetinden Suriye sınırına kilometrelerce duvar örülmesine geçtiği gibi. Üstelik bunu, mültecileri kabul etmek istemeyen Batılı yöneticileri eleştirirken yapıyor.

Suriye'ye askerin gönderilmesi, kitlelerin desteklediği bir siyaset değil. Bu nedenle Kürt düşmanlığı ve Türk milliyetçiliği ekseninde açıklanıyor. Irak'tan sonra Suriye'de Kürt devletine izin verilmeyeceği söyleniyor. Oysa Türk devleti, Irak Kürdistan yönetimiyle işbirliği içinde. Hatta o kadar yakın ki "çözüm sürecinin" yeniden başlatılması için HDP yönetimi, daha önceleri "hain" diye aşağıladığı Barzani'ye gidip yardım istedi.

Suriye'de Kürt bölgesinin oluşumu devletin sorunlarından biri olabilir ancak tatlı kazanç, iş yapma, kâr olanağı görünürse Irak'taki gibi her yola gelinir.

Çıkarlara, silahla ya da siyasetle ulaşılırken Suriyeli ve Türkiyeli kitlelerin, Kürt, Arap ve diğer halkların katledilmesi, acıları, artıyor. Emperyalistlerin Ortadoğu'da ve her yerde uyguladıkları bu siyasetleri, bugün Erdoğan'da kullanıyor. Bedelini ve sonuçlarını yine kitleler ödeyecek. (04.10.2016)

Uluslararası Gündem

Kolombiya

Kalıcı bir ateşkes mi?

Kolombiya'da halkoylamasına sunulan barış anlaşması, az farkla reddedildi. Bu durum, Kolombiya'daki şiddetin tarihini anlatan aşağıdaki yazıyı ve sorduğu soruyu güncel kılıyor.

Kolombiya hükümeti ile gerilla hareketi FARC (Kolombiya Devrimci Silahlı Güçleri) arasındaki anlaşma, iki taraf arasında onaylandı. Anlaşmayla gerilla hareketi ile Kolombiya devleti arasındaki 50 yıllık savaşa son verilmek isteniyor.

Anlaşmaya sadece, paralı silahlı güçler ve uyuşturucu çeteleriyle yakınlığıyla bilinen eski Devlet Başkanı Uribe karşı çıkıyor. Uribe, anlaşmayı gerilla hareketine taviz verdiği gerekçesiyle eleştiriyor.

Kolombiya'da şiddet olayları çok eskiye dayanıyor. Hakimler sınıfı, 19. ve 20. yüzyılda olduğu gibi şimdi de, kitlelerin isteklerini kanlı baskıyla yok etme eğilimde. Hatta bazı siyasetçiler, gerçek olsun almasın, kitlelerin isteklerine destek verdikleri gerekçesiyle katledildi.

FARC'ın kurucusu Marulanda, 2008'de öldü. Büyük toprak sahiplerinin oluşturduğu paralı özel askeri güçler yani milisler, isyan eden silahlı köylü güçlerini; 1946-1957 arasında katletti. Marulanda, bu köylü milislerden biriydi. Baskı dönemine "Şiddet" dönemi deniyor ve bu dönemde, büyük toprak sahiplerinin ayrıcalıklarını korumak amacıyla 300 bin kişi katledildi. Büyük toprak sahiplerinin siyasi temsilcilerine alternatif oluşturma konumundaki, sendikal çevreye yakın avukat ve siyasetçi Gaitan da 1948'de

katledildi. Ardından, başta kırlarda olmak üzere, iç savaş başladı.

Marulanda ve onun gibi militanlar, büyük toprak sahiplerinin, köylülerin toprağına el koyup saldırmalarına karşı gelmek için mücadele ediyordu. Böylece yoksul köylüler, bazı bölgeleri denetimleri altında tutabildi. Ordu, bu köylüleri yenemediği için zengin toprak sahiplerinin özel silahlı güçleri yardımına koşuyordu. "Şiddet" dönemi, resmen 1964'te bitti.

Marulanda ve yoldaşları 1964 ile 1966 arasında FARC'ı oluşturdu. Gazetecilerin çoğu onları "Marksist" diye tanımlıyor. Fakat hedefleri, büyük bir ayaklanmayla işçi sınıfının iktidara gelmesi değildi. Programları, toprak reformuyla sınırlıydı. Hakim oldukları bölgelerde, zengin toprak sahiplerinin milisleri tarafından, kendi topraklarından kovulan köylüleri koruyorlardı.

Kolombiya kırsal burjuvazisi, kahve üretimi sayesinde servet edindi. Ancak kahve fiyatı düşünce kokain ticareti daha cazip geldi. Hatta 1970'ten sonra FARC bile bundan etkilendi ve koka üretimine yönelen büyük toprak sahipleri ile uyuşturucu tacirlerinin işbirliğine ayak uydurdu. FARC, hakim olduğu bölgelerde koka üretimi yapan köylülerden vergi alıp karşılığında yol, su gibi kamu hizmeti verip devletin yapmadıklarını yaptı. Ancak yıllar içinde FARC, esas aracı olmasa da, kokain işine bulaştı.

Zengin toprak sahipleri, yoksul köylüleri topraklarından kovmaya devam ettiği için FARC güç kazandı. Kovulan köylüler, FARC'a katıldı. İşsiz gençler de FARC'a katıldı. Böylece yıllarca

ordu, milisler ve FARC olmak üzere üç silahlı güç arasında çatışmalar oldu. Bir derneğin 2008'de yayınladığı bir rapor; şiddet olaylarını dörtte üçünün Washington ve İsrail ordusu tarafından desteklenen ve yardım edilen devlet güçleri ve milislerin işi olduğunu belirtiyor. Uribe'nin iktidarda olduğu 2002-2007 arasındaki cinayetlerin sadece dörtte birinin FARC, %58.1'inin milisler, %16.5'inin ordudan kaynaklandığı belirtiliyor. Milisler, topraklarını terk etmeyen köylüleri, 20 yıl içerisinde 2 bin 600 işçi militanı ve sendikacıyı katletti. Çatışmalar 260 bin kişinin katledilmesine ve 8 milyon kişinin evlerini terk etmesine yol açtı.

Son yıllarda gerilla kan kaybetti. Yenilgiler yaşadı ve sayıca azaldı. Bir kısmı inançlarına ihanet edildiği, bir kısmı çıkar peşinde milislere katıldığı için azaldı.

Şimdi bilinmeyen bir şey var: Ateşkes devam edecek mi? FARC güçleri, istedikleri gibi resmi siyasi bir partiye dönüşüp seçim yoluyla mecliste temsil edilecek mi? Bu sorular, güzel diye sorulmuyor. Çünkü bundan 30 yıl önce de bir ateşkes yapılmıştı. O dönemde FARC "Yurtsever Cephe" adı altında Komünist Parti ile seçime katılmıştı ve hatta yerel seçimde başarı kazanmıştı. Ancak milis güçler, FARC'a karşı terör eylemleri başlatıp FARC'ın 3 binden fazla üye ve militanını katlettikleri için FARC güçlerinin canlarını kurtaracak tek seçeneği, yeniden tropikal ormanlara dönmek oldu. Tarihin yeniden tekerrür etmeyeceğine ilişkin hiçbir güvence yok. LO (30.09.2016)

Seçim sonuçları sürpriz olmadı

Putin'in partisi Birleşik Rusya'nın zaferi, Rusya'da 18 Eylülde yapılan genel seçimin öncesinde, ülke içinde ve dışında ilan edilmişti. Buna şaşmamak gerek. Öncelikle, 2018'de yapılacak olan başkanlık seçimi öncesinde, Putin'in dördüncü dönem için seçilme hesabını yaptığı bu seçim, çok iyi oluşturulmuş ve yerleşmiş bir geleneğe göre, yüksek makamlar tarafından, Putin'e bir sıçrama tahtası yaratmak üzere örgütlendi.

Böylece, ülkenin bir ucundan diğer ucuna, tüm seçim komisyonlarının elinde, kayıtlı rakip partilerin oy farkına ilişkin özel talimatlar vardı. Birleşik Rusya partisi oyların %53'ünü alarak, parlamentoda 450 sandalyenin 343'ünü kazandı.

Hile ve yüzeysel muhalefet

İyi yağlanmış bu makine, biraz aksasa da, programlanmış ezici zafer için gerekli görev yerine getirdi. Kameralar, orada burada kurallara uygun doldurulmuş seçim sandıklarını gösterdi. Denetçiler, seçim bürolarına giremedi. *Moskovski Komsomolets* (Moskova Komsomolu, - Komsomol Genç Komünistler Birliği'nin kısaltmasıdır Ç.N.) gazetesi ise sonucu, seçim arifesinde kendi sitesinde yayınlamaya büyük gaf yaptı.

Hileler ve yolsuzluklar, seçim ritüelinin bir parçası haline geldi. Züganov'un Komünist Partisi (KPRF) ve Jirinovski'nin aşırı milliyetçi partisi LDPR gibi muhalefeti temsil eden partiler, yıllardır Kremlin'in sadık destekleyicisi konumunda. Herbirinin oyu %13'e ulaşan bu iki parti ve iktidar tarafından

kamuoyunu meşgul etmek için özellikle kurdurulan diğer partiler, geri kalan milletvekili koltuklarını paylaştı.

Rusya iktidarı, bütünüyle hilekar ve büyük kentlerde haftalarca süren protesto gösterilerine neden olan 2011 seçiminden beri, kitleleri yönlendirmek için bir havuç bir sopa, yani bir ödüllendirme bir ceza verme oyununu oynuyor. Rejim tarafından onaylanmayan her türden muhalefete karşı savaş açıldı, yabancı ajanlar oldukları bahanesiyle örgütleri, dernekleri veya kamuoyu araştırma kuruluşları kapatıldı. Böylece bir parti kurma veya seçime katılma koşulları yumuşatma lüksünü sunuldu. Bu kez, milletvekiliği için 14 parti seçime girdi ama Birleşik Rusya için hiç tehlike yoktu. Bu parti, resmi muhalefetin kendisine sıkıntı vermeyeceğini bilerek, devletin sınırsız olanaklarını kullandı. Sistem dışı olan partilerin, seslerini duyurmak için ne maddi olanakları ne de yeterince militanları vardı.

Bu koşullarda, önceki %61'e göre bu defa resmi olarak %49,7 oranındaki, Kremlin'in gereksinimine göre azınlıkta kalan katılım, bir biçimde, halkın önceden kesinleşmiş seçime ilgisizliğini ve partilerin hiç birinin kendisini temsil etmediğini hissettiğinin ifadesi.

Bu durum özellikle, yetkililerin sahte olduğu şeklinde yorumlanabileceğini düşündükleri için katılım oranını açıklamayı istemedikleri Moskova ve Petesburg gibi kentlerde geçerli. Birçok çevrede oy kullanmaya gitmeyeceklerini söyleyenler çoğunlukta. Kremlin, 2011'deki seçimde ortaya çıkan

hile ve dolandırıcılığın, insanların sokağa çıkıp "haydutlar ve hırsızlar" sloganlarıyla protesto yapmalarına yol açtığını unutmadı.

Ya halka ya da savaşa para

İktidarın kitleleri kıskırtmamak için çok iyi bir nedeni var. Rusya krizle birlikte ekonomik gerileme sürecine girdi. Devlet, petrol ve gaz ihracatından eskisi kadar gelire sahip değil. Gaz ve petrol fiyatı, iki yılda yarıdan fazla geriledi. Buna bağlı olarak kamu harcamaları ve sosyal bütçeler kısıldı. Üstelik tüm bunlar, işsizlik yeniden yükselirken ve ücretlerin satın alma gücü bir yılda %20 civarında azalmışken oluyor.

Putin, kendisini ülkeye refahı getirip kalıcı kılacak biri gibi sunuyor. Ancak bu sav gerçek olguların sınavına dayanamayıp çöktü. Kırım'ın ilhakı, Suriye çatışmasında Amerika ve Avrupa'nın Rus ordusuna attığı rol, emekçilerin yaşamında gerçek iyileşmenin olduğu anlamına gelmiyor. Aksine, emekçilerin durumu kötüleşmeye devam ediyor. Kremlin, zaten çok kalabalık olan ordunun sayısını ve maddi olanaklarını arttırmayı planladığından, durum daha da kötüleşebilir.

Bu seçim, Rus emekçilerinin, aralarında rekabet etmek isteyen 14 partinin hoşgörülü korusuyla çevrili, ayrıcalıklıların, bürokratların, yolsuzluğa batmış iş adamlarının iktidarı karşısında, seslerini duyuran, sınıf çıkarlarını yüksek sesle ve güçlü bir biçimde savunan bir partilerinin, örgütlerinin olmadığı gösteriyor. LO (01.10.2016)

Bir despotun ölümü

30 yıldır Özbekistan'ın başındaki İslam Kerimov öldü. 32 milyon nüfuslu Özbekistan, eski Sovyet komşuları gibi, iktidardaki çetelerin, ülkenin bütün temel zenginliklerine el koyduğu bir polis diktatörlüğü.

Bölgenin tarihi, Rus devriminden derinden etkilendi. Kızıl Ordu, 1920'de Özbekistan'a geldiğinde, burası İpek Yolu üzerindeki Semerkant ve Buhara gibi köklü kentleriyle Çarlık İmparatorluğunun yeni bir sömürgesiydi ama hala Orta Çağ'ı yaşıyordu.

SSCB'nin parçalanması felaket oldu

Özbekistan, Sovyetler Birliği'nin bir cumhuriyeti olarak kuruldu. Sovyetler Birliği devleti çerçevesinde bölge sanayileşti, halka okuyup yazma öğretildi, kadınlar, evlerde çalıştırılan köleler dinsel ve ataerkil geleneklerin etkilerinden kurtulmaya başladı. Özbekistan, 1960'larda, nispi olarak yoksul kalsa da, SSCB'nin ortalama büyüme oranına yakın büyüdü. Ancak her durumda ekonomik, sosyal ve kültürel yaşam düzeyi, SSCB dışındaki birçok komşu ülke halklarından çok daha yüksekti.

1991'de SSCB'nin dağılması, SSCB içindeki ve bir o kadar da çevresindeki halklar için felaket oldu. Yüzyıllardır birbirine kaynaşmış yaşayan halklar mozayığı olan Sovyet Orta Asyası parçalandığında, Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan, Tacikistan olmak üzere beş devlete ayrıldı. Aynı halkın farklı devletlere bölünmesinden ve böylece de

iktidardaki çetelerin bütün kötülük ve talihsizliklerin günah keçisi olarak nitelendirdikleri "onlar" yani diğer halkların ulusal azınlık olduğu sınırlara, bariyerler yerleştirildi.

Bölgedeki bütün üretim, SSCB zamanında, devasa ülke çapında planlı geliştirildi. Komşu dağlık bölgeler, kar eridiğinde Özbekistanın hidroelektrik santrallerini besliyor, kuru mevsimde ise Özbekistanın gaz santrallerinde üretilen elektrigi alıyorlardı. SSCB ekonomisine bağlı elektrik sistemi ve ekonominin büyük bölümü bir gün içerisinde birden bire çöktü.

Bürokrat mafya yağması

Bölgenin tarım, madencilik ve sanayi kaynakları; bürokratlar tarafından yağmalandı ve en açgözlülere düşük fiyatla, hızla satıldı. Yönetici çeteler, halkın yaşamı için çok gerekli olsa bile yeterince kârlı olmayanları bırakıp en çok kârlıları ele geçirdiler. Kerimov'un çetesinin benzerleri, SSCB zamanında inşa edilen herşeyi yıkma pahasına, aynı zamanda silah ve özellikle de uyuşturucu kaçakçılığının başını çekerek, hepsini de dini otoritelerin kutsamalarıyla yaparak, şaşılacak derecede zenginleştirdiler. Kaçakçı çeteler, devlet zirvesindekilerin de desteğiyle, ülkenin ve insanların hayatında zorbalığa, şiddete dönüş yaptılar. Hatta bu durum, SSCB dağılmadan önce başlamıştı.

Özbek Komünist Partisinin 1988'den beri başında olan Kerimov, kendini başkan seçtirerek, yerel bürokrasi mafyasının babası oldu, yerini sağlamlaştırdı. Tarihi, kendine

göre yeniden yazdırdı, Lenin'in heykellerinin yerine günümüzdeki Özbekistan'da 14. yüzyılda merkezi bir imparatorluk kuran Timur'un heykellerini diktirerek ülkeyi çözümsüz bir milliyetçi soruna sürükledi.

Kerimov, halkı sürekli gözetim altında tutarak, kendisinin de kıskırttığı islamcı tehdidi kullanıp ona dayanarak, ülkeyi oluşturan uluslar arasında iç savaş çıkması korkusu üzerine oynayarak, diktatörlüğünü sağlamlaştırıp güçlendirdi. Hoşnutsuzluk, 2005'te yüzlerce sivilin katledildiği Andijan'da olduğu gibi, kan gölünde boğuldu.

Gençlerin, kriz, fabrikaların kapanması, kolhozların dağıtılıp yok edilmesi, maaşların verilmemesi karşısında yaptıkları seçim, Rusya'daki şantiyelere çalışmaya gitmek oldu. Ancak bugün Rus ekonomisi de krize girip yavaşladığından artık bu olanak yok. Gidenler, işsiz kaldıklarından geri dönüyor ya da hiç gitmiyor.

Büyük güçler ve onların iş çevreleri bu ülkeyi aç gözlü, şehvetli bakışlarla izliyor. Çokuluslu tekstil şirketleri, Özbekistan pamuğunu, Bangladeş ya da Çin'deki fabrikaları için çok düşük fiyatla satın alıyor. Ayrıca çok miktarda altın, uranyum ve gaz var ve Özbekistan, stratejik bir ticari dörtyol ağzında. Kuşkusuz bu şirketler, Kerimov'un ardından gelecek kişiyle, payını vererek bir uzlaşma yolu bulacak.

Kerimov'un ölümü diktatörlüğün sona ereceği anlamına gelmiyor. Çünkü ülkenin yağma edilmesini örgütleyen, aç gözlü, vahşileri koruyan güvenlik kurumları hala yerinde duruyor. LO (14.09.2016)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

Nurjuvazi ve siyaset II

12 Eylül askeri darbesiyle uygulanan 24 Ocak kararları, Türk büyük sermayesinin dünya piyasasına açılmasını ve dünya burjuvazisine eklenmesini sağladı. Böylece Türk burjuvazisi güçlendi, tarikat çevreleri de yeterli payı aldı.

Kendisi bir Nakşibendi olan Özal, tüm tarikatlara olanak sağladı: 1983 yılında İslami finans sistemi için gerekli yasa çıkarılarak; İslamın "faiz yasağı" bahanesiyle, yasal olarak banka kurma sermayesi olmayan tarikatlara imkan yaratıldı. 1985'te Nurcu tarikatlar Suudi sermayesiyle Al Barak Türk'ü, Nakşibendiler yine Suudi sermayesiyle Faysal Finansı, devlet desteğiyle Kuveyt Türk kuruldu.

İslami sermaye, bu dönemde kendini o kadar güçlü hissetti ki büyük sermayenin örgütünü olan TÜSİAD'ın (Türk Sanayici ve İşadamları Derneği) karşısında kendi örgütünü, MÜSİAD'ı (Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği) kurdu.

MÜSİAD, kendilerini "dindar" anlamında "müstakil" ve "Anadolu sermayesi" diye nitelendiren küçük ve orta boy (KOBİ) patronların örgütüydü. Tek amaçları vardı; büyümek!

ANAP'lı 1980 sonrasındaki on yılı aşkın dönemde, devletin KOBİ'leri desteklemesi, bir siyaset olarak uygulandı. İslami sermayenin istediği bir şeydi ancak sadece onun isteğinden ötürü uygulanmadı. Tüm dünyada, ekonominin parçalanması, taşeronlaşma, bazı iş kollarının Üçüncü Dünya ülkelerine kaydırılması, işçi sınıfının bölünmesi, siyasetinin Türkiye'deki uzantısıydı. Çoğu KOBİ büyüklüğünde olan tarikat sermayesi, en çok bundan yararlandı. Hatta büyük sermaye bile "holding" şeklinde küçük şirket görünümünde örgütlenerek, devletin dağıttığı KOBİ kredilerinden pay aldı.

Böylece sermaye biriktiren tarikat çevreleri, 1990'lardan sonra gözlerini daha yukarıya dikti. Daha fazla sermaye gerekiyordu ve aranınca çözüm bulundu: Anadolu Finans, İhlas Finans ve Asya Finans (sonuncusu, el konulup kapatılan Bank Asya'ya dönüştü) amacı; Avrupa'daki Türklerin parasını getirip sermaye yapmaktı.

Başardılar, gurbetçi parası, İslamcı finans kurumlarınınca hortumlandı,

yolsuzluklar o seviyeye çıktı ki devlet müdahale etmek zorunda kaldı.

Gurbetçi emekçilerin parası tarikat çevrelerinin, dindar patronların ceplerini şişirdi. En çarpıcı örneği Jet-Pa, büyük reklam kampanyasıyla, Türk arabası üreteceğini söyleyerek, "imza" adıyla tanıttığı bir lüks arabayı gösterip, Almanya'da para topladı. Sonra her şeyin boş olduğu ortaya çıktı. Jet-Pa kapatıldı, emekçilerin parası buhar oldu, patron Fadıl Akgündüz, birkaç yıl hapis yattı. Çıktığında, lüks otel zinciri sahibiydi, herkesi Maldivlere İslami tatile çağırıyordu. Artık son moda takım elbise değil, süslü, dini kıyafetler giyiyordu. Yoksulların parasıyla zenginlere, siyasetçilerin, Gülen'in, Erdoğan'ın katıldığı partiler verdi. Emekçilerin parasını yiyen bu adamın lüksü, kibri, ne Gülen'i ne de Erdoğan'ı rahatsız etti.

Diğer örnek, gurbetçilerin Türkiye'ye gelip kandırıldıklarını söyleyerek paralarını istemesiyle ortaya çıkan tepkilerin büyümesini önlemek için devletin Finans kısmını kapattığı İhlas Holding'tir. Nurcu sermayesine ait olan şirket, her çalışmasını, bugün el konulan "Zaman" gazetesine zorunlu abone ediyor, ücretlerinden kesiyordu.

Böylece tarikat sermayesi yükseldi ve büyük sermayenin karşısına, payını almak için dikildiğinde iş, bir üst aşamaya geçti.

TÜSİD ile MÜSİD rekabeti

1990'kurulan MÜSİAD, üyelerinin TÜSİAD gibi devlet eliyle değil kendi çabalarıyla yanı gerçek burjuvazi olduğunu iddia ediyordu. Aslında cumhuriyetin başından beri Türkiye pazarını sömüren, 1970'lerde kurdukları TÜSİAD ile bunu örgütlü bir şekilde yapıp başka kimseye pay vermeyen, "Kemalist" geçinen büyük burjuvazi ile rekabet ediyorlardı.

MÜSİAD üyesi işletmelerin %70'i Anadolu'da değil, İstanbul, İzmir Ankara gibi sanayi şehirlerinde kurulmuş. Evet, bu işletmeleri kuranlar, Anadolu'nun eşrafından geliyor. Taşra kent ve kasabaların yerli tüccarları, küçük taklitçi imalatçıları, toprak ağaları, hatta yerel tefeciler. Ancak Özal ve sonrasında, fırsatın kendilerine geldiğini fark edip büyük şehirlerde yeni sömürü ve devlet olanakları sırtından zenginleşerek, tarikat

ilişkilerini kullanıp birbirleriyle iş yapmalarıyla büyüme olanağını yakalayanlar, burjuvaziye daha doğru bir adlandırmayla "Nurjuvaziye" dönüştü.

Büyümlerinde Erbakan'ın şikayet ettiği, IMF parasının büyük sermaye yerine, devlet siyaseti olarak KOBİ'lere aktılmasının doğrudan katkısı var. Özelleştirmelerin, Nurjuvazi arasında, tarikatları da dikkate alınarak hükümet eliyle, neredeyse bedavaya dağıtılmasının da. Piyasaya açılan eğitim, medya ya da sağlık işkolunda kuracakları işyerlerine kamu bankalarından beşe, geri ödemesiz kredi sağlanmasının, düşük ücretle kaçak emekçi sömürüsünün de.

Söyledikleri gibi "İstanbul büyük şirketlerin hakimiyetine karşı kendi pazar paylarını arttırmak" için dini ve tarikatları araç olarak kullandılar. TÜSİAD kokteyl verdi, onlar iftar!

Siyasi temsil sorunu

Tarikatların içinden gelse de Erbakan'ın Refah Partisi, Nurjuvazi için uygun değildi. Çünkü Erbakan'ın savunduğu "Adil düzen" islami işbirliğini, devlet eliyle sanayileşmeyi, devletin denetleme ve düzenleme yetkisinin olmasını savunuyordu. Oysa artık İslamcı patronlar ne devleti ne de dini ölçülerini istiyordu. 1994 yılında Refah Partisi, hükümet ortağı olunca Erbakan, partisinin kongresinde altı saat konuşarak özelleştirmeyi, serbest piyasayı, partinin yeni hedefi haline getirdi. Böylece İslamcı sermayenin partisi olmayı kaptı. Birlik, Nurjuvaziye yarayacak ama partiye pahalıya patlayacaktı.

Türkiye ekonomisi 1994, 1999 ve 2001 yıllarında büyük ekonomik krizlerle çalkalandı. Ekonomik kriz, iktidardaki DYP'yı yıprattığından 1994 yerel seçimlerinde "adil düzen" dediğinden yolsuzluk yapmayacağına inanılan Refah Partisi, Ankara ve İstanbul büyükşehir belediye başkanlığını kazandı. İstanbul belediye başkanı Recep Tayyip Erdoğan'dı; iki dönem seçilecekti.

Refah Partisi, iktidar ortağı olanca, İslami sermaye partiye yöneldi. MÜSİAD üyeleri, Erbakan'ın başbakanlığı döneminde Müslüman ülkelere, bir yılda 800 milyon dolar, özelleştirmeden 4.2 milyar dolar kazandı.

Nurjuvazinin hükümet desteğiyle öne geçişi, TÜSİAD tarafından laikliğin

elden gitmesi, Avrupa Birliği hedefinden vazgeçiş, cumhuriyetin değerlerini kaybetmek olarak yansıtıldı. Büyük burjuvazinin esas derdi ekonomide payı %10'a çıkan Nurjuvaziyi geriletmekti. Ancak Erbakan, ilk kez yakaladığı koltuğu bırakmak istemiyor, devlet katına çıkan tarikat çevreleri de kalmasını istiyordu. Sonuçta büyük burjuvazi, en iyi bildiği yoldan gidip askeri önu sürdürdü. Darbe değil ama güç gösterisiyle isteğini elde edeceğini hesapladı. 28 Şubat 1997'de İstanbul'da birkaç ilçede tanklar sokakları dolaştı; kimisi bozulup yolda kaldı, hükümeti hedef alan, tehdit dolu bir bildiri açıklandı.

Erbakan'ın istifası, İslamcı sermayeyi yolundan caydırmadı. O zaman en ateşli sözcüsü haline gelen Erdoğan; kendisi de küçük bir patron olarak; "28 Şubat bin yıl sürecek" diyenlere karşılık olarak "iktidara mutlaka geleceğiz, ama kanlı ama kansız" diyor.

AKP ve tarikat sermayesi

Erdoğan'ın kendisi "Milli Görüş" çevresinden geliyor. Bu çevre, bir siyasi partide değil gençlik dernekleri, vakıflar üzerinden örgütleniyor.

Erdoğan, 28 Şubatta ve sonrasındaki DSP-MHP koalisyon hükümeti döneminde, İstanbul belediye başkanıydı. Kendine tarikatlar üstü bir konum vermiş, hepsine belediyeden iş veriyor, adı o dönemde "yüzde on" a çıktığına göre payını da alıyordu. Bu işlerin bir kısmı, boş ve geçici olsa da, belediye bütçesinden çok para kazandılar. Nitekim bir İslamcı gazeteci 15 Temmuz'dan sonra; "AKP'li gençler ihale işlerini çok iyi biliyor ama slogan bilmiyor" dediği için tepki aldı.

Erdoğan ve çevresindeki siyasetçiler, palazlanan Nurjuvazinin, modern görünümlü siyasi sözcüsü oldu. Önce Refah Partisi'nin yönetimini ele geçirip dönüştürmek istediler. Ancak kıl payı başarısız olunca yeni bir parti kurulması gündeme geldi.

Bu esnada 1999 krizi, kasıp kavuruyordu. Patronlar, ücretleri indirmiş, toplu sözleşme maddeleri geriletilmişti. Esnaf iflasları yaygındı. Kriz, tüm siyasi sistemi sildi. Bedeli bir kez daha kapitalist düzen değil, emekçiler ve siyasetçiler ödedi. Kitlelere umut verebilecek parti kalmadı; Kemalist burjuvazinin son umudu DSP iktidarda yıprandı, seçimden %3 oy alacaktı.

İşte bu ortamda, 2001'de, genel seçimden bir yıl önce tüm sağ partilerde burjuvazi tarafından denenmiş, tecrübeli, bakanlık, milletvekili yapmış aynı zamanda büyük tarikatlarla ilişkili siyasetçilerden AKP kuruldu. Büyük

burjuvazi, kendi alternatifini üretmedi ama AKP'yi zayıflatmak ve gözdağı vermek için Erdoğan'ın önünü kesti. Sonra yine kendisi açacaktı. AKP, 3 Kasım 2002'de iktidara geldi, Erdoğan 2003'ten itibaren başbakan olabildi.

İlk AKP hükümeti, Güleciler dışında neredeyse tüm tarikatların desteğini aldı. Gülen ile yaklaşma daha sonra olacaktı. Çünkü Gülen, esas olarak ABD'nin tavrını önemsiyordu. Bunu açıkça ifade etti. 12 Eylül'de generalleri destekledi, 28 Şubat'ta da Erbakan'ın gitmesini.

Erdoğan, Kemalistlerin ve onların denetimindeki ordunun tehdidini ensesinde hissediyordu. Bu nedenle "takiyye" (rol yapmanın karşılığı olan Osmanlıca kelime) yaptığına yönelik eleştirilere yanıt verip samimi olduğunu anlatıyordu. Haksız da değildi, Nurjuvaziyi öne çıkarıyor ama bir bütün olarak burjuvaziye hizmet ediyordu. Üstelik emekçilerin, yoksulların hatta bir dönem sayısı 70'i bulan Kürt milletvekiliyle, Kürtlerin de onayıyla yapıyordu.

Erdoğan, şalvarlı, cübbeli, çember sakallı tarikatçılara modern görünüm verdi, 28 Şubat korkusunun da etkisiyle onları dernek ve vakıf kurmaya yönlendirdi. Dernekler, devletten yardım aldı, para topladı, sonra iş aldı, dünyaya açıldı, üyelerine iş buldu, böylece güçlendi. Her zaman hükümetin koruması altında oldular. Şimdi binlerce dernek var, artık kibarca "cemaat" denen tarikatların denetiminde. Liderleri eskisi gibi "şeyh" değil, "toplum önderi" oldu. Ancak kadınlara, çocuklara, özgürlüklere yönelik gerici fikirleri ve ilişkileri aynen sürdürüyorlar.

En büyük ve eski tarikatlar da ise aile üyelerinin bir kısmı Nurjuvaziye dönüştü, diğerleri tarikat işlerine kendini adadı. Erdoğan'a en yakın isimlerinden, Nakşibendi tarikatı üyesi, BİM'in sahibi Mustafa Latif Topbaş bir örnek. Aile üyelerinin bir kısım tarikatı yönetir, kendisi dünya işlerini. 1995'te, Suudi zengini el Kadı ile kurduğu küçük şirketiyle, 2009'da Türkiye'nin 25'inci sıradaki zenginiyken, bu yıl 1.4 milyar bulun servetiyle 14'üncü sıraya yükseldi. Güleciler'in, 17-25 Aralıkta hedef aldığı isimlendendi, yolsuzluklarını ortaya döktüler, Erdoğan, ona siper oldu, adı ertesi gün basından silindi.

Şimdi Güleni patronlar gözaltına alınıyor, şirketlerine kolayca el konuyor; çünkü her şeyi devletin olanakları, hükümetin aracılığıyla edindiklerini biliyorlar. Sözde "gerçek burjuvazi" aslında devletin beslemesi.

Erdoğan, tarikatlara, Milli Görüşçülere, tüm okul arkadaşlarına, komşularına, uzak yakın akrabalarına, iş ve para kazanma olanağı sağladı, böylece kendine bağladı. İslamcılar, sermayeleri, iş yapma kapasiteleri az olduğu için ortaklık kurdu. Erdoğan, başlattığı büyük ihaleleri, inşaatları, parçalara bölerek hepsine paylaştırdı. Bölünemeyen işleri, ortaklıklar yoluyla şirketleri büyük gösterip ihaleyi almalarını sağladı, devletin ihale kanununun on kere değiştirerek, Nurjuvazinin ihale alabileceği biçimde düzenledi.

Tarikat çevrelerine giren para o kadar arttı ki Fatih'te tarikatların yerleştiği camilerde posta oturma (tarikatin yöneticisi olma) kavgası, silahla çözüldü. Daha önce bu tür sorunlar, ayrılıp yeni bir tarikat kurmayla çözülmüyordu, ancak şimdi bırakıp gidilemeyecek kadar büyük kazanç vardı.

Tarikat ya da tarikatın dernek, vakıf veya şirketi üzerinden MÜSİD üyeliğine, oradan AKP'ye girip iş için bağlantı, ortaklık, hatta yasal düzenleme yapmaya kadar uzanıyor.

1996 seçiminde 20 MÜSİD üyesi patron, çeşitli partilerden milletvekili oldu. AKP'nin iktidara geldiği 2002 seçiminde 23 olan sayı, 2007'de 10 tanesi Güleni olmak üzere 30'a çıktı, 2011'de tekrar 23'e indi. Sonraki seçimde Gülen'in 20 milletvekiliği istenmesine Erdoğan'ın öfkelenildiği basına yansımıştı.

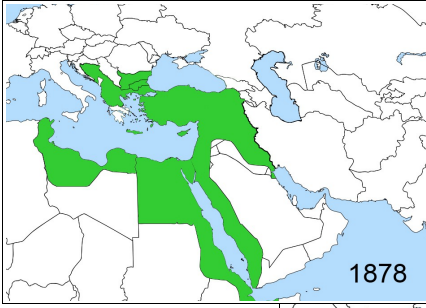
Nurjuvazi, siyaseti de arkası alarak ne derece güçlendiğini; TÜSİAD çevresinin yönettiği tüm patron örgütlerine ve MHP'lilerin yönettiği işçi sendikalarına kendi adamlarını getirerek gösterdi. Siyaseten, Türkiye'de sermaye el değiştirmiş gibi görünüyordu. Ancak ekonomide durum farklıydı ve bu sorun yaratıyordu.

Erdoğan ile Gülen arasında çok yakın işbirliği bu dönem başladı. Gülen tarikatı, iş dünyasında değil ama devlet bürokrasisi aracılığıyla, diğerlerinin önüne geçti, tasfiye edilenlerin yerine kilit noktaları kapı. Ekonomideki ilişkiler ağını siyasete taşıdılar. Gülen'in üniversite kursları, sınav yolsuzlukları, okulları, sadece memur değil, her düzeyde yönetici yetiştiriyor, hızla yükseliyorlardı.

2007'de ve 2013'te Kemalist çevreler bunu söylediklerinde Erdoğan, şiddetle karşı çıkmıştı.

Bugün tutuklanan bütün Güleni subayları terfi ettiren, eski genelkurmay başkanı "başbakanın onayı dışında atama yapmadım" diyor. Söylediği muhtemelen doğru ama Erdoğan ağzını açıp tek kelime etmedi. Çünkü o zaman bu işleri birlikte yapıyorlardı ama şimdi suçu başkaları üstenecek.

Tarihten... Tarihten... Tarihten...

Osmanlı'nın 34'üncü padişahı olan II. Abdülhamit (1842-1918), amcası Abdülaziz'in 1876'da tahttan indirilmesi ve şüpheli ölümü, ağabeyi V. Murat'ın tahta geçirildikten üç ay sonra deli olduğu iddiasıyla tahttan indirilmesinden sonra Ağustos 1876'da padişah ilan edildi. Tüm bu değişimleri yapıp kendisini tahta getiren Mithat Paşa'yı sadrazam (bugünkü karşılığı başbakan) yaptı.

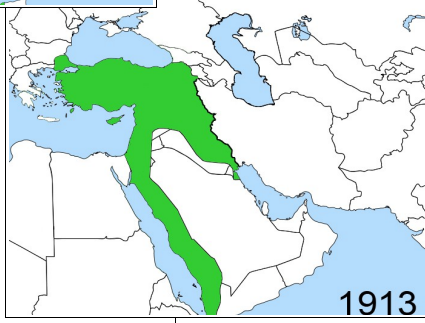
Tahta geçmeden Mithat Paşa'ya verdiği söz üzerine Aralık 1876'da, ilk Osmanlı anayasası Kanun-ı Esasi'yi ilan etti. Meclis-i Mebusan ve Ayan Meclisi üyelerinden oluşan ilk meclis Mart 1877'de açıldı. Böylece başlayan I. Meşrutiyet dönemi çok kısa sürdü. Milleti "cahil olduğu için henüz parlamentoya hazır görmeyen" Abdülhamid, kendisine tanınan yetkiyi kullanarak, daha meclis toplanmadan Mithat Paşa'yı sürgüne yollayıp ardından 33 yıl süren baskı dönemini başlattı.

Abdülhamit, 1909'da İttihatçılar tarafından tahttan indirildi, Edirne'ye sürüldü, Edirne'nin işgali üzerine

Lozan'a giden yolda Adülhamit var!

İstanbul'a getirildi ve gözetim altında öldü.

Saraya kapandı, İstanbul dışına hiç çıkmadı, halkın, ülkenin ne durumda olduğunu

görmeden sefa içinde yaşadı; çocuklarına yurt dışında piyanolar aldı, Yıldız sarayındaki özel tiyatrosuna

İtalya'dan oyuncular getirtti.

Ancak döneminde Osmanlı tam bir bunalım içindeydi. 1875'te devlet, borçlarını ödeyemez hale düşerek moratoryum ilan etmiş, sefahat içindeki saray çevresi ile aylıklarını alamayan memurlardan oluşan hükümet çevresi arasında, ekonomik kriz nedeniyle müthiş çekişme vardı. Balkanlarda ulusal ayaklanmalar, ülke içinde meşrutiyet hatta cumhuriyet tartışmaları vardı.

Abdülhamit dönemi, Duyun-u Umumiye'nin kurulduğu, 31 Mart gerici ayaklanmasının yaşandığı, Kıbrıs, Tunus, Mısır, Girit, Sırbistan, Karadağ ve Romanya ile birlikte bugünkü Türkiye'nin iki katı kadar devletin küçüldüğü, 93 Harbi olarak bilinen Osmanlı-Rus savaşı dahil, yapılan tüm savaşların kaybedildiği dönemdir.

Erdoğan'ın "bizi kandırdılar" dediği Lozan Anlaşmasının en önemli tartışma konusu, onun bahsettiği adalar

veya sınırlar değil, dış borçlardı. Özellikle Fransa, borçların Osmanlı altını veya Fransız altınıyla değil, İngiliz altınıyla ödenmesinde diretti. Çünkü Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı'nın değeri neredeyse sıfıra yaklaşmıştı.

Erdoğan, Lozan'dan çok daha önce 1912'de İtalya'ya verilen adaları gündeme getirirken, 1854'te başlayan borçlanmanın, Osmanlı halkını yoksulluğa, kargaşaya, savaşlara sürüklemesini ve bunda en fazla katkısı olan Abdülhamit'in çürümüş siyasetlerinden söz etmiyor. Duyun-u Umumiye (genel borçlar demek) onun döneminde 1881 yılında kuruldu, 1939 yılında kapandı. Lozan'da, Abdülhamit'in borçlularına devrettiği, vergi toplama, kanun çıkarma yetkisi yeniden Türkiye devletine iade edildi. Son Osmanlı borcu, ilk borçtan yüz yıl sonra 1954'te son kuruluşuna kadar ödenecekti.

Oysa aynı yıllarda yaşanan Ekim devriminde, Bolşevik hükümet, çarlık borçlarını tanımadı ve tek kuruluş dış borç ödenmedi.

Türkiye'de yoksul köylüler, işçiler, emperyalistlerin ceplerine çok büyük zorluklarla milyonlar akıttı; önce padişahların, paşaların sefahatları için sonra da yine emperyalist tarafından kabul görmek için çırpınan yeni siyasetçiler ve yeni patronlar için.

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1.5 TL / 50 p - 1 Euro
İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>
E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 9 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 18 TL/ 5 Pound.